

Focus op werkbaar werk

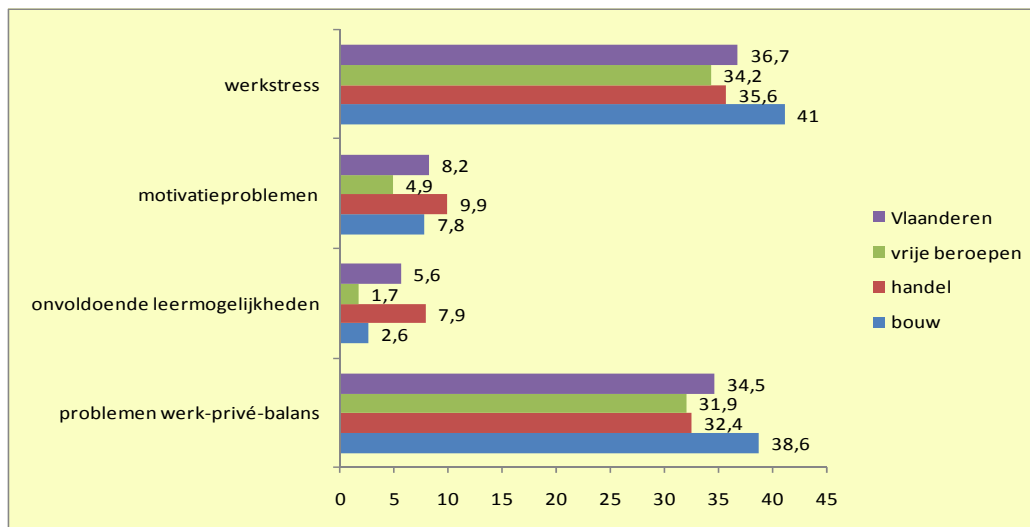
Januari 2009

Werkbaar werk bij zelfstandige ondernemers in de handel, bouw en vrije beroepen

Zelfstandig ondernemen is motiverend en biedt heel wat kansen om bij te leren maar de combinatie met het privéleven is vaak niet evident. Veel zelfstandige ondernemers kampen bovendien met werkstress. Dit zien we in alle sectoren waar zelfstandige ondernemers werkzaam zijn. Typisch ook voor hun werk is de hoge werkdruk. Typisch voor de bouwsector is dat heel wat ondernemers met belastende arbeidsomstandigheden geconfronteerd worden en bij vrije beroepen valt op dat velen emotioneel belastend werk hebben. Dit blijkt uit de resultaten van de werkbaarheidsenquête die STV-Innovatie & Arbeid in het voorjaar 2007 voorlegde aan 6000 Vlaamse zelfstandigen.

Motivatie, leermogelijkheden, werkstress en werk-privé balans

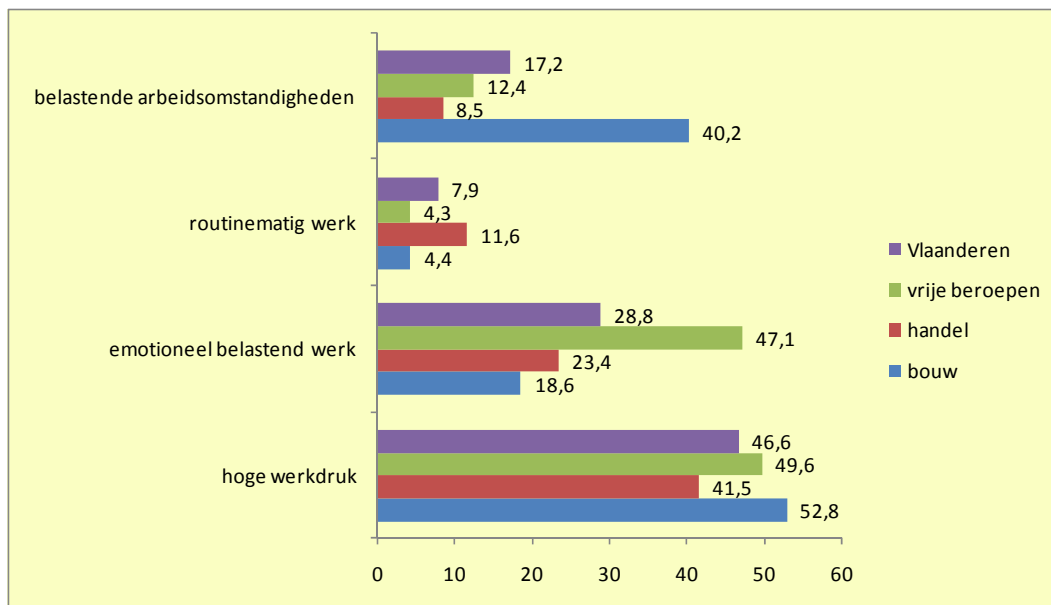
Het werkbaarheidsprofiel van zelfstandige ondernemers in de bouwsector, handel en vrije beroepen spoort vrij goed met het gemiddelde van de Vlaamse zelfstandige ondernemers. Enerzijds zien we dat heel veel (meer dan 9 op 10) ondernemers gemotiveerd aan de slag zijn en leermogelijkheden uit hun job putten. Anderzijds stellen we vast dat velen (meer dan 3 op 10) het moeilijk hebben om werk en privé in balans te houden en geconfronteerd worden met werkstress. Bij de vrije beroepen zijn de cijfers op alle vlakken iets gunstiger dan in de andere sectoren

Tabel 1 Werkbaarheidsindicatoren zelfstandige ondernemers, Vlaanderen 2007

We kunnen de vier werkbaarheidsaspecten ook gezamenlijk bekijken. We spreken over werkbaar werk wanneer aan vier voorwaarden voldaan wordt: het werk is motiverend, biedt voldoende leermogelijkheden, blijft in balans met het gezins- en sociaal leven en men wordt er niet overspannen (werkstress) door. Als we deze voorwaarden toepassen voor de zelfstandige ondernemers dan kunnen we berekenen dat 47,7% van de Vlaamse zelfstandige ondernemers in 2007 werkbaar werk heeft. Bij zelfstandige ondernemers in de bouwsector is dat 44,5%, in de handel 48% en bij de vrije beroepen 51,1%.

Werkdruk, emotionele belasting, taakvariatie en (fysieke) arbeidsomstandigheden

Werkbaar werk krijgt vorm in een context waarin verschillende factoren een rol spelen. De werkbaarheidsenquête neemt er vier onder de loep: de werkdruk, de emotionele belasting, de afwisseling in het werk (taakvariatie) en de (fysieke) arbeidsomstandigheden.

Tabel 2 Risico-indicatoren zelfstandige ondernemers, Vlaanderen 2007

Het risico waar het grootste deel van de zelfstandige ondernemers mee geconfronteerd wordt is de hoge werkdruk. Routinewerk daarentegen treffen we slechts bij een kleine minderheid. Opvallend voor de vrije beroepen is dat een grote groep (47,1%) emotioneel belastend werk heeft en bij zelfstandige ondernemers uit de bouwsector zien we dat er veel meer dan gemiddeld (40,2% versus 17,2%) onder belastende arbeidsomstandigheden gewerkt wordt.

Alle informatie over de werkbaarheidsmonitor vindt u op www.serv.be/werkbaarwerk. De documenten kan u gratis downloaden. Over deze focus vindt u meer in de sectorprofielen 'Zelfstandige ondernemers in de handel', 'Zelfstandige ondernemers in de bouwsector' en 'Vrije beroepen'.

De Vlaamse werkbaarheidsmonitor is een initiatief van de Vlaamse sociale partners en werd ontwikkeld door STV-Innovatie & Arbeid met de financiële steun van het Europees Sociaal Fonds.